

Talouden sopeutusprosessi

Talouden sopeutusohjelma

FCG.

Ohjausryhmässä sovittiin tavoitteesta

- ✓ Kaupunginhallitus nimesi talouden sopeuttamisen selvitysprosessia varten poliittiseen ohjausryhmään kaupunginhallituksen, valtuuston puheenjohtajiston, valtuustoryhmien puheenjohtajat, kaupunginjohtajan ja hallintojohtajan.
- ✓ Ohjausryhmä kokoontui 15.9, 7.10, 26.10, 5.11. ja 10.11.2020.
- ✓ Valtuustoseminaarit aiheesta järjestettiin 12.10. ja 16.11.2020.
- ✓ Ohjausryhmä ohjasi kaupungin johtoryhmän ja konsulttien työtä.
- ✓ Sopeutusohjelmakaudeksi päätettiin vuodet 2021 – 2023 ja euromääräiseksi tavoitteeksi 2,5 miljoonan euron sopeutusvaikutus vuositasolla vuoteen 2023 mennessä.
- ✓ Talouden painelaskelmien perusteella nähtiin, että näin vuosikate saadaan reilusti positiiviseksi, eikä ns. syömävelkaa jouduta enää ottamaan.

Sopeutusprosessista

- ✓ Talouden painelaskelmien perusteella oli nähtävissä, että mikäli tervehdyttäviä toimia ei tehdä, Pudasjärven kaupungin talous täyttää vuonna 2024 kriisikuntien arviointimenettelyn kriteerit.
- ✓ Sopeutustarve näyttäytyi valtion koronakompensaatioiden jälkeenkin jopa 4-5 miljoonana euronä.
- ✓ Sopeutuskeinojen kartoittamiseksi haastateltiin 11 kaupungin johtavaa viranhaltijaa ja pyrittiin löytämään vaikuttavia ja toteuttamiskelpoisia keinoja menojen vähentämiseksi ja tulojen lisäämiseksi – ja niitä myös löydettiin.
- ✓ Viranhaltijat ja konsultit valmistelivat keinoja ja ohjausryhmä käsitteli niitä kokouksissaan.
- ✓ Työn vaativuutta tavoitteen saavuttamisen kannalta lisäsi se, että sosiaali- ja terveydenhuolto oli kokonaisuuden ulkopuolella.
- ✓ Kaikki kaupungin toiminnot sotea lukuun ottamatta käytiin läpi ja keinovalikoima pyrittiin pitämään laajana koko ajan – ja siinä onnistuttiinkin.

Miten sopeutus vaikuttaa?

- ✓ Sopeutuksessa pyrittiin tietenkin siihen, että keinojen toteutus tuntuisi mahdollisimman vähän kuntalaisten arjessa ja palveluissa.
- ✓ Mitään kovin radikaaleja keinoja paketti ei pidä sisällään.
- ✓ Verotuloja kerätään v. 2021 reilut 0,5 miljoonaa euroa lisää.
- ✓ Maksuja ja taksoja nostetaan maltillisesti.
- ✓ Avustuksia vähennetään joiltain osin.
- ✓ Sopeutuskeinot käyttöönottamalla kaupungin taloustilanne vahvistuu huomattavasti ja negatiivinen vuosikate (v. 2018 ja 2019) saadaan käännettyä reilusti positiiviseksi.
- ✓ Vuodesta 2021 muodostuu ylijäämäinen ja kriisikuntien arviointimenettelyn uhka siirtyy useilla vuosilla vuoteen 2027.

Entä jatko?

- ✓ Mikäli kaupungin asukasluku tulevina vuosina pienenee, tilanne mahdollistaa – ja pakottaa siihen, että sopeutustyötä tehdään edelleen.
- ✓ Sopeutusohjelmassa on sellaisia toimenpiteitä edelleen valmisteltaviksi, joilla tulevina vuosina kaupungin taloutta voidaan tervehdyttää lisää.
- ✓ Sopeutustyön aikana käsiteltiin myös sellaisia keinoja, jotka eivät nyt ohjelmaan sisälly.
- ✓ Tällaisia olivat mm. kouluverkon muuttaminen ja yksityistieavustusten leikkaaminen. Kouluverkon osalta tehtiin myös laskelmia parista eri vaihtoehdosta.
- ✓ Kaupungin metsävarallisuus on mittava ja sen tasearvo on alhainen, jolloin mahdollisten kauppojen yhteydessä saadaan tulosvaikutteista ylijäämää tuottavaa myyntivoittoa.
- ✓ Tarpeettoman rakennusmassan ”alaskirjaamisen hinta” on ongelma, johon pitäisi löytää ratkaisu valtakunnan tasolla.
- ✓ Julkisen talouden kehitys ja valtion toimenpiteet vaikuttanevat tulevinakin vuosina merkittävästi kuntatalouteen.

Sopeutuskeinot ja -toimenpiteet

Ohjausryhmän hyväksymä paketti

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI

Talouden sopeuttaminen, poliittinen ohjausryhmä 10.11.2020 sekä sähköinen asioiden käsittely 12.11.2020.

Valtuustoseminaarissa 16.11.2020 tehdyt tarkennukset.

A	OK/toteutetaan	B	Tarkempi selvitys ja päätökset v. 2021 aikana mahdollisista sopeutustoimista:
B	Toteutettava harkiten		
C	Ei voida toteuttaa		

Ohry Sopeutuksen keinot ja toimenpiteet						
Hallinto, henkilöstö ja koko kaupunkia koskevat asiat				2021	2022	2023
	Demokratiakustannukset	Kokousten ja seminaarien määrät tarkasteluun, tavoitteena kokouspalkkioiden summan pienentäminen 10 prosentilla. Kokonaissumma matkakuluineen on yhteensä n. 163.000 euroa/v. Tarkastellaan kokouspalkkioita seminaarien osalta ja pidetään enemmän etäseminaareja. Valtuustoseminaareihin kutsutaan nykyisin yhteensä 45 luottamushenkilöä (varsinaiset valtuutetut 27, varavaltuutetut 18). Jatkossa kutsutaan vain valtuutetut ja jos valtuutettu on estynyt, niin varajäsen.		10 000	10 000	
		Valiokuntien määrä pudotetaan kahteen 1.6.2021 alkaen. Tällöin voidaan vähentää yksi valtuuston varapuheenjohtaja ja kymmenen henkilön kokouspalkkiot.		5 500	5 500	
		Valiokuntien jäsenmäärän vähentäminen seitsemään.				
		Kokoustarjoiluja tarkastellaan kiinnittämällä huomiota tarjoilujen määrään ja laatuun. Virvoitusjuomat voidaan korvata vesikannuilla.				
	Elinkeinoyhtiö	Pudasjärven Kehitys Oy, 300.000 €/vuosi.				
		100.000 euroa tulee kehittämisrahastosta. Vuodelle 2021 palvelusopimus tehdään yhteensä 270.000 euron summalle, josta katetaan kehittämisrahastosta 120.000 euroa. Toimintakatevaikutus 50.000 euroa.		50 000	20 000	
		Kuntamarkkinointi 22.000 €/v, oma mediatuottaja yli 40.000 €/v. Todettiin, että oma mediatuottaja on edullisempi kuin ostaa kaikki palvelut ulkoa, kuten kaupungin nettisivujen ja intran ylläpito, ilmoitukset ym.				
		Yhteistyösopimus Pudasjärven Urheilijoiden kanssa on 33.000 €/v. Yhteistyösopimus on voimassa vuoden 2022 loppuun sakka. Neuvotellaan Pudasjärven Urheilijoiden kanssa sopimuksen muuttamisesta, säästötavoite vuodelle 2023 on 12.000 euroa.		4 000		12 000
		Muut yhteistoimintasopimukset: Syötteen Matkailuyhdistys 98.750 €/v. Sopimussummaan tehdään 20 %:n leikkaus jaksottaen kahdelle vuodelle.		10 000	10 000	
		Tapahtumat/messut 44.000 €/v. Tapahtumat/messut leikattu jo 16 500 € TA 2021 tähän vuoteen verrattuna		16 500		

Hallinto, henkilöstö ja koko kaupunkia koskevat asiat			2021	2022	2023
Avustukset	Toiminta- ja kehittämistuet 150.000 €, toisen asteen opiskelun tukeminen 34.000 €, vauvaraha 30.000 €, 4H avustus vuokraan 12.000 €, veteraanilehdet 600 €, työllisyyspalveluiden avustukset yhteisöille (ryhmyöllistäminen) 250.000 €, maaseutuelinkeinojen kehittäminen 110.000 €. Yhteensä 586.600 €. Avustusten määrää vähennetään 100.000 € v. 2021 ja 20.000 € v. 2022.	100 000	20 000		
Taksat ja maksut	Taksat ja maksut käydään läpi systemaattisesti ja varsinkin sellaiset taksat ja maksut korotetaan, joissa ei ole tehty vuosittain korotuksia.	23 000			
Henkilöstö	Lyhyet sairauspoissaolot ovat lisääntyneet, tehdään hanke työterveyshuollon tai KEVA:n kanssa, analysoidaan mistä poissaolot johtuvat ja räätälöidään keinot sen mukaisesti. Hanke on jo aloitettu. Mittaus ja konkreettiset keinot määritellään talousarviossa ja käyttösuunnitelmassa.	100 000	100 000		
	Varhaisen tuen malli päivitetään yhdessä KEVA:n kanssa. Päivitys on valmis marraskuussa 2020.				
	Henkilöstön koulutus toteutetaan jatkossa edullisemmin. Talousarviossa 2021 on varattu 93.250 €, johon tehdään 44 %:n vähennys.	40 000			
	Matkustamista vähennetään, etäkokoukset, webinaarit, menojen vähennys 50 % vuoden 20202 TA tasoon nähden.	30 000	30 000		
	Henkilöstön merkkipäivä-/muistamissäännöt otetaan tarkasteluun.				
	Tarjotaan lomarahojen vaihtoa vapaaksi tai muita vapaaehtoisia henkilöstömenojen vähentämiskeinoja, esim. kun ottaa viisi päivää palkatonta saa yhden bonuspäivän palkallista vapaata. Mahdollisuus on jo, mutta markkinoidaan ja suositellaan käytettäväksi. Tarkempi laskelma ja seuranta talousarviossa ja käyttösuunnitelmassa.	30 000			
	Hyödynnetään eläköitymistä hallinto- ja toimistopalveluissa, - 1 htv/ Tekninen toimi	20 000	20 000		

Hallinto, henkilöstö ja koko kaupunkia koskevat asiat		2021	2022	2023
Työllisyyspalvelut / Työpajapalvelut	Kaupungin osuus työmarkkinatuesta on laskenut v. 2015 277.000 eurosta v. 2017 218.000 euroon, mutta kasvanut sitten v. 2018 alkaen. V. 2019 kaupungin osuus on ollut 306.000 euroa. Työllisyyspalveluiden kustannukset ovat yhteensä: TP 2019, 1.377.837 € ja TA 2020, 1.035.482; talousarvio 2020 tulee ylittymään työllisyyspalveluissa. Nuorten työpajatoimintaan saadaan valtion rahoitusta. Työllisyyden osallisuushankkeen kuntaosuus on yhteensä 128.293 € vuosille 2020-2023.			
	Johtopäätös: Resursseja lisäämällä kaupungin osuutta työmarkkinatuesta (ns. sakkomaksut) ei ole mahdollista merkittävästi pienentää. Selvitetään, miten työttömiä voitaisiin ohjata vielä tehokkaammin palveluihin/toimenpiteisiin. Voidaanko kaupungin eri yksiköihin voitaisiin sijoittaa henkilöitä ja ovatko henkilöt nykyisellään oikeassa palvelussa/toimenpiteessä. Valmistellaan tarkempi selvitys työllisyyspalveluiden toiminnasta ja kustannuksista. Mahdolliset säästö- ja tehostamisesitykset tarkastellaan v. 2021.			
	Henkilöstövähennys -1htv, yhden eläköitymisen ja yhden tehtävän vapautumisen johdosta tehtävämuutoksilla saavutetaan -1 htv.	40 000		
Hankinnat	Edustajilta, puhelinmyyjiltä tai kulkukauppailta ei osteta suoraan, vaan hankitaan kilpailutetuilta toimittajilta keskitetysti, mikä ohjeistetaan henkilöstölle selvästi.			
	Hankintasäännön päivittäminen.			
	Tehdään vain välttämättömät hankinnat kolmen vuoden aikana.	30 000		
	Lehti-, nettilehti yms. tilauksista luopuminen, lehdet vain kirjastoon. Lehtiaineistot yhteensä TA 2021 153.800 € pois lukien koulujen oppikirjat ym. aineisto, jää 41.800 €. Tästä mm. kirjaston osuus 16.000 €, Kuntalehden tilaus valtuutetuille yhteensä 2.457 €.	25 000		
	Painatusten ja ilmoitusten vähentäminen	25 000		
Hankkeet	Hankkeiden kriittinen tarkastelu, missä kannattaa olla mukana ja missä ei.			
	Hankkeiden kuntaosuudet laskevat tulevina vuosina tämän hetken tiedon mukaan, ellei uusiin hankkeisiin lähdetä mukaan. Olisi mahdollisuus sopeuttaa taloutta.			
ICT	Leasing-sopimukset			

Sivistystoimi			2021	2022	2023
Varhaiskasvatus	Naperolinnasta ja Lorulinnasta vähenee 24 hoitopaikkaa, kun yksityinen toimija lopettaa 31.12.2020. Tämä nostaa kaupungin päivähoidon käyttöastetta.				
	Koivutien ryhmäperhepäivähoitokoti lakkautetaan ensimmäisenä tulevaisuudessa sitten jos ja kun se on mahdollista.				
	Kipinän ryhmäperhepäivähoitokoti muutetaan päiväkodiksi ja henkilöstömitoitus muuttuu yli 3-vuotiaiden osalta. Nyt 4 lasta/työntekijä, jatkossa 7 lasta/työntekijä	35 000			
	Kotihoidon tuki tulee pienenemään, koska suurempi osa lapsista on kunnan järjestämässä päivähoitossa. Myös kotihoidon tukea saavien perheiden määrän arvioidaan hieman laskevan.			14 000	
	Jatkossa kaupungin päivähoidon johto tarjoaa hoitopaikat asiakkaille kustannusten kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla niin, että kaupungin yksiköiden käyttöasteet pysyvät mahdollisimman korkeina.				
	Vuoden 2021 loppuun saakka kaupunki saa hankerahaa kolmen avustavan työntekijän palkkoihin, mikä vähentää henkilöstömenoja. Vuoden 2022 osalta tilanne on vielä avoin.	105 000	-105 000		

Sivistystoimi			2021	2022	2023
Perusopetus	Ikäluokat ja lapsimäärät pienenevät jatkossa Tilastokeskuksen ennusteen mukaan				90 000
	Tuntijaossa on 230 tuntia, eli ylimääräistä lain minimiin nähden on, lisätunteja on tullut. Ei järkevää pienentää, koska kuljetuskustannukset nousevat vastaavasti.				
	Opetusryhmät ovat pieniä, ka. 15 oppilasta ja pienryhmiä, ryhmiä tulee suurentaa, nykyisessä kouluverkossakin tämä on mahdollista. Yht. kahden opettajan vähennys v. -21 ja -22.		50 000	50 000	
	Opettajien ja avustajien määrä on korkea, nyt 18 ohjaajaa. Osin saadaan ulkopuolista avustusta. Ap-ip toiminnan vaikutuksesta tässä ainakin +6 ohjaajaa. Avustajaresurssin ja muun tuen käytön tehostamisella ja tarkemmalla suunnittelulla mahdollista säästää 1 htv.		20 000	20 000	
	Neljä kyläkoulua, kaksi hyvin pientä, kuljetuskustannukset? Selvitys tehty v. 2019. Tuolloin lakkauttaminen olisi tullut kalliimmaksi kuin toiminnan jatkaminen nykyisellään. Syöte ja Sarakylä. Kouluverkko otetaan uudelleen tarkasteluun vuonna 2022.				
	Ei-lakisääteiset extra-palvelut, kuten välipalat ovat n. 300.000 €/vuosi. Välipalaa tarjotaan jatkossa vain esikoulu- ja alakouluikäisille, joilla päivä kestää klo 15.00 saakka (koulutyö tai iltapäiväkerho). Välipalan tarjoaminen perustuisi vanhempien tekemään tilaukseen.		70 000	70 000	
	Ap-ip toimintaan tutkitaan vaihtoehtoisia järjestämisen muotoja.				
	Ap-ip toiminnan maksujen korotetaan.		5 000	5 000	
Lukio	Lukio toimii kustannustehokkaasti, ilmailulinjan vaikutus talouteen tässä laajuudessa neutraali.				
	Etälukioverkostoa hyödyntämällä voitaisiin joitakin kursseja vähentää				
	Yhteistyö ammattikoulun kanssa, esim. yhteisiä opettajia kaksi, menoja vähentävä vaikutus 40.000 €/vuosi.				40 000

Sivistystoimi		2021	2022	2023
Liikuntapaikat	Liikuntapaikkojen kustannuspaikalta säästöjä toteutetaan vuodelle 2021 yhteensä 50.000 euroa ja vuodelle 2022 yhteensä 70.000 euroa.	50 000	70 000	
	Liikuntapaikkojen kartoitus on tekeillä vuoden 2020 loppuun mennessä.			
	Kuntosali- ja vesijumppamaksuja nostetaan yhdellä eurolla v. 2021.			
Nuorisotoimi	Nuorisotoimen kustannussäästöksi vuodelle 2021 linjataan 30.000 euroa. Kustannussäästö kohdistuu nuorisotoimen kokonaisuuteen, johon ei sisälly etsivä nuorisotyö.	30 000		
Kansalaisopisto	Maksut ovat alhaiset, korotetaan maksuja 10 %.	7 000		
	Opetustuntien määrää vähennetään. Tuntiopettajien pitämiä tunteja -1000 h.	19 000	19 000	
	Jos toiminta vuokratiloissa, niin selvitetään mahdollisuus siirtymisestä kaupungin omiin tiloihin. Vuokrataan tiloja edelleen.	15 000		
	Kuntayhteistyön mahdollisuudet kansalaisopistotoiminnassa selvitetään.			
Kirjasto	Kirjastonjohtajan virka lakkautetaan ja kirjaston hallinnolliset tehtävät sisällytetään hyvinvointipäällikön tehtäviin. Resurssivajetta paikkaamaan palkataan kirjastoon palveluvastaava (kirjastonhoitaja), joka vastaa kirjaston päivittäisestä toiminnasta sekä kirjaston kehittämisestä ym. Säästö kirjastonjohtajan ja palveluvastaavan palkkaerosta n. 10.500 €. (säästö kokonaisuudessaan sisältyy hyvinvointipäällikön kohtaan)			
	Hyvinvointipäällikkö on korvannut kolme koordinaattoria ja talous- ja hallintopäällikön (4 henkilöä). Kirjastonhoitaja kuitenkin palkataan kahden määräaikaisen työntekijän tilalle vakituisena.	100 000		
	Aineistön hankintamäärärahaa leikataan ainakin väliaikaisesti, nyt 74.000 €/v.	20 000		
	Myöhästymismaksuja nostetaan. Outi-kirjaston kirjastokimppa määrittelee koko kimpan myöhästymismaksut, joten kaupunki ei voi niitä itse määrittellä. Maksuihin on tulossa korotus. Korotuksella ei saada merkittävää tulon lisäystä.	1 600		
Kulttuuri	Kulttuuritoimessa pyritään toimintaa kehittämään niin, hirsikaupunkibrändin ja matkamuistotuotteiden avulla matkailutulosten kasvu olisi 5.000 euroa vuodessa.	5 000		
	Kolmannen sektorin kulttuurityö tulee saada näkyväksi.			

Tekninen toimi		2021	2022	2023
Oma toiminta vs. ostot	Ostopalveluiden käyttöä vähennetään suunnitelman mukaisesti. Kiinteistöpäällikkö ja yhdyskuntatekniikan päällikkö rakennuttavat investointikohteita teknisen isännöitsijän vapauttaessa työaika päälliköille näihin tehtäviin.		25 000	
	Tehtäväkuvia muokkaamalla ja toiminnan järjestelyillä oma henkilöstö voisi tehdä enemmän asioita. -1 htv tekninen avustaja yhdessä rakennusvalvonnan kanssa. Asiakirjahallintaa siirtyy päällikötasolle.		50 000	
	Keskitettyjen sihteeripalveluiden käyttö, jolloin tekniselle toimelle riittää 0,5 htvn työpanos. Tämä jää tarkempaan tarkasteluun. Euromäärä on poistettu. -htv vähennys yleisessä osassa.			
	InHouse remonttiryhmä yhdessä vuokraloyhtiön kanssa 4-5 htv. Tekninen isännöitsijä ohjaa työtä, mikä vähentää merkittävästi ostopalvelun tarvetta korjaustöissä.	40 000	40 000	
Yksityistieavustukset	Järjestäytymättömät yksityistiet, joissa ei ole toimivaa tiekuntaa. Vanhat sopimukset irtisanotaan ja ylläpito lopetetaan.		12 000	
	Destian urakkasopimus päättyy v. 2023. Urakkasopimusten kilpailutus käynnistetään hyvissä ajoin.			
Maksutulot	Hulevesimaksu kaava-alueille 20 €/kiinteistö valmistellaan otettavaksi käyttöön vuonna 2022.		22 000	
	Rakennus- ja toimenpidelupamaksuihin tehdään 5 %:n korotus.	7 000		
	Ulkoiset vuokrat tarkistetaan, missä se on mahdollista.			
Ruokapalvelut	Ruokapalveluiden toimintaa on tärkeää kehittää ja henkilöstöressurssien käyttöä tehostaa. Määräaikaissuoksien ja sijaisuuksien vähentäminen.			70 000
	Selvitetään mahdollisuus, että viikonloppujen ja arkipyhien sote-palveluateriat kilpailutetaan, jolloin oma keittiöhenkilökunta työskentelisi vain arkisin. Tämän kustannusvaikutus selvitetään. Ruokapalveluiden yksityistämisen tai yhtiöittämisen selvittämisen aloittamista ei toistaiseksi linjata.			

Tekninen toimi		2021	2022	2023
Ulkoalueet	Leikkikenttien kunto arvioidaan ja sen perusteella tehdään päätökset leikkikenttien jatkosta. Poistetaan heikkokuntiset rakenteet ja tarkastellaan leikkikenttien alueellista sijoittumista. Tekninen toimi tuo erikseen purku-/kunnostussuunnitelman tarkasteltavaksi.	5 000		
	Puistoalueiden noidon vanentaminen, noidettavan pinta-ajan vanentaminen, helppohoitoisuuden huomioiminen, "luonnonniityt". Puuston istuttaminen?	3 000		
	Alikulktunnelaisten nurmialueet niityiksi. Torin hoitoaluetta supistetaan.		4 000	
Maa- ja metsäalueet	Maa-alueiden, metsien myyminen (joiltain osin), kokonaisuus n. 2.000 ha, 80.000 kuutiota puuta, n. 2,0 M€ markkinahinta. Metsät ovat alhaisella tasearvolla (noin puolet markkinahinnasta) ja niiden kysyntä on tällä hetkellä hyvä. Kaupunki ei tässä vaiheessa myy aktiivisesti metsäalueita, mutta pienten metsäpalojen myyntiä yksityisille voidaan harkita. Mahdollisuuksista ja kannattavuuksista tuodaan tarkempi selvitys hallitukselle ja valtuustolle.			
	Maa-ainesten myyminen, sora, kunta? jne.			
	Puun vuosittaisia myyntituloja voidaan kasvattaa n. 70.000 eurosta n. 90.000 euroon ainakin vuosiksi 2021 - 2023.	20 000		
Kiinteistöveropohja	Tuulivoimahankkeiden myötä kiinteistöverotulot kasvavat, hankkeista tulee myös rakennuslupamaksutuloja. Tolpanvaara rakennettu v. 2023.			616 000
	Teetetään kiinteistöverokartoitus veropohjan kasvattamiseksi. Työ aloitetaan v. 2021 ja oletus on, että hanke maksaa kustannuksensa takaisin kolmen vuoden aikana. Toteutetaan myös rakennusvalvonnan kampanja luvattomien rakennusten ilmoittamisesta.			
Kaupungin omistukset	Kaupungin omistamista asuinhuoneistoista tehdään tarkempi selvitys, jonka perusteella päätetään, kannattaisiko asuinhuoneistoja / asunto-osakkeita myydä. Asuntojen omistaminen ja vuokraaminen ei ole kaupungin perustehtävä.			
	Kiinteistöyhtiö Harjuksen osakkaiden nykyisestä kannattavuudesta tehdään selvitys ja tutkitaan myyntimahdollisuutta, mikäli omistus ei ole kaupungille tuottava.			
Veroprosentit	Tulovero- ja kiinteistöveroprosenttien nostovara. Tuloveroprosenttiin 0,5 %:n nosto ja kiinteistöveroprosentteihin; yl. kiinteistövero 0,02 %:n, muu as.rak. 0,05 %:n ja voimalaitosrakennuksiin 0,6 %:n korotukset. Hyväksytty KV 12.11.2020.	550 000		

Pudasjärvi	2021	2022	2023	Yhteensä
Verotulojen lisäyksen vaikutus	550 000		616 000	1 166 000
Menojen vähentäminen ja maksutulojen lisääminen	1 166 600	511 500	212 000	1 890 100
Kertaluonteiset erät				
Yhteensä	1 716 600	511 500	828 000	3 056 100

Sopeutuskeinojen riittävyys

Painelaskelmat

Lähtötilanne – laskettu VM:n ja Kuntaliiton vero- ja valtionosuustiedoilla per 15.11.2020

	Pudasjärvi		Trendi: 2015-2020							
	TP 2018	TP 2019	Tpe 2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Asukasluku	7 990	7 873	7 741	7 623	7 512	7 405	7 300	7 200	7 103	7 013
Verotettava tulo	85 663	89 234	87 257	91 192	88 336	90 601	91 632	92 720	93 843	95 056
Veroprosentti	20,50	20,50	20,50	20,50	20,50	7,24	7,24	7,24	7,24	7,24
Toimintakate	-59 568	-60 524	-60 146	-61 190	-63 058	-25 106	-25 992	-26 925	-27 900	-28 940
Sopeutus				0	0	0	0	0	0	0
Muutos 1000 e	-1 919	-956	378	-1 044	-1 868	37 952	-886	-933	-975	-1 040
Muutos %:ia	3,27 %	1,60 %	-0,62 %	1,74 %	3,05 %	-60,19 %	3,53 %	3,59 %	3,62 %	3,73 %
Verorahoitus	58 123	59 349	62 343	62 889	62 167	23 707	24 170	24 640	25 091	25 554
Verorahoituksen muutos 1000 e		1 226	2 994	546	-722	-38 460	463	470	451	463
Käyttökate	-1 445	-1 175	2 197	1 699	-892	-1 399	-1 822	-2 285	-2 809	-3 386
Rahoitustuotot ja -kulut	455	791	608	498	468	435	405	373	338	302
Vuosikate	-990	-384	2 805	2 197	-423	-964	-1 417	-1 913	-2 471	-3 084
Poistot	3 675	3 646	3 647	3 703	3 754	3 824	3 800	3 776	3 750	3 724
Satunnaiset tulot ja menot			0	0	0					
Ylijäämä/alijäämä	-4 120	-3 539	-339	-1 506	-4 177	-4 788	-5 217	-5 689	-6 221	-6 809
Kumulatiivinen ylij/alij.	6 099	2 559	2 220	714	-3 463	-8 251	-13 469	-19 157	-25 378	-32 187
Kumulatiivinen ylij/alij./as	763	325	287	94	-461	-1 114	-1 845	-2 661	-3 573	-4 590
Nettoinvestoinnit	4 335	9 721	4 815	4 785	5 220	3 332	3 285	3 240	3 196	3 156
Lainakanta 1000 eur	25 419	32 276	34 286	36 874	42 518	46 690	51 253	56 353	61 956	68 121
Lainakanta eur/as	3 181	4 100	4 429	4 837	5 660	6 305	7 021	7 827	8 723	9 714

- ✓ Sopeutustarve on valtion koronakompensatioiden jälkeen jopa 4-5 ME
- ✓ Vuosikate menee negatiiviseksi vuonna 2022 ja negatiivisen vuosikatteen määrä kasvaa.
- ✓ Tämä kierre on saatava minimissään katkaistua.

Arviointikriteerit

Konsernin kriisimittarit	TP 2018	TP 2019	Tpe 2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Peruskunnan alijäämä	6 099	2 559	2 220	714	-3 463	-8 251	-13 469	-19 157	-25 378	-32 187
..Alijäämää 4 peräkkäisenä vuonna					Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Täyttyy	Täyttyy
Konsernin alijäämä €/as	1 086	656	623	435	-114	-763	-1 488	-2 299	-3 206	-4 218
... 500 €/as ja 1000 €/as		Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy
Konsernivuositote / poistot		42 %	92 %	82 %	41 %	32 %	25 %	17 %	9 %	-1 %
Kunnan veroprosentti		20,50	20,50	20,50	20,50	7,24	7,24	7,24	7,24	7,24
Kons. lainakanta ja vuokravast.		14 606	14 999	15 465	16 345	17 046	17 819	18 680	19 631	20 675
Kons. Laskennallinen lainanhoitok.		39 %	75 %	66 %	34 %	27 %	21 %	16 %	11 %	5 %
Konsernivuositote / poistot			Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy
Kunnan veroprosentti			Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty
Kons. lainakanta ja vuokravast.			Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy
Kons. Laskennallinen lainanhoitok.			Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy
Montako		0	2	2	2	3	3	3	3	3

- ✓ Kriisisin hetki arviointimenettelyn kannalta on vuosi 2024, jolloin konsernin alijäämä täyttää ehdot.

Sopeutuskeinot

- ✓ Tuloveroprosentin nostaminen 0,5 veroprosenttiyksiköllä 2021 ja kiinteistöveroprosentteihin samana vuonna seuraavat nostot:
 - ✓ Yleinen kiinteistövero 0,02 veroprosenttiyksikköä
 - ✓ Muu asuinrakennus 0,05 veroprosenttiyksikköä
 - ✓ Voimalaitokset 0,6 veroprosenttiyksikköä
- ✓ Vuonna 2023 kiinteistöverotulo kasvaa 0,616 ME tuulivoiman vuoksi
- ✓ Toimintakatevaikutteiset keinot
 - ✓ Vuonna 2021 1,116 ME
 - ✓ Vuonna 2022 0,5195 ME
 - ✓ Vuonna 2023 0,828 ME
 - ✓ Yhteensä 1,848 ME

Sopeutuskeinojen riittävyys

	Pudasjärvi		Trendi: 2015-2020							
	TP 2018	TP 2019	Tpe 2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Asukasluku	7 990	7 873	7 741	7 623	7 512	7 405	7 300	7 200	7 103	7 013
Verotettava tulo	85 663	89 234	87 257	91 192	88 336	90 601	91 632	92 720	93 843	95 056
Veroprosentti	20,50	20,50	20,50	21,00	21,00	7,74	7,74	7,74	7,74	7,74
Toimintakate	-59 568	-60 524	-60 146	-60 074	-61 392	-23 615	-24 448	-25 326	-26 243	-27 221
Sopeutus				-1 116	-520	-828	0	0	0	0
Muutos 1000 e	-1 919	-956	378	72	-1 318	37 778	-833	-878	-917	-978
Muutos %:ia	3,27 %	1,60 %	-0,62 %	-0,12 %	2,19 %	-61,53 %	3,53 %	3,59 %	3,62 %	3,73 %
Verorahoitus	58 123	59 349	62 343	63 396	62 659	25 852	26 321	26 796	27 254	27 723
Verorahoituksen muutos 1000 e		1 226	2 994	1 052	-736	-36 807	469	475	457	469
Käyttökate	-1 445	-1 175	2 197	3 321	1 267	2 237	1 873	1 471	1 011	502
Rahoitustuotot ja -kulut	455	791	608	502	482	463	452	438	423	406
Vuosikate	-990	-384	2 805	3 823	1 749	2 701	2 325	1 909	1 434	908
Poistot	3 675	3 646	3 647	3 703	3 754	3 824	3 800	3 776	3 750	3 724
Satunnaiset tulot ja menot			0	0	0					
Ylijäämä/alijäämä	-4 120	-3 539	-339	120	-2 005	-1 123	-1 476	-1 867	-2 316	-2 816
Kumulatiivinen ylij/alij.	6 099	2 559	2 220	2 340	335	-788	-2 264	-4 131	-6 448	-9 264
Kumulatiivinen ylij/alij./as	763	325	287	307	45	-106	-310	-574	-908	-1 321
Nettoinvestoinnit	4 335	9 721	4 815	4 785	5 220	3 332	3 285	3 240	3 196	3 156
Lainakanta 1000 eur	25 419	32 276	34 286	35 248	38 719	39 227	40 048	41 327	43 026	45 198
Lainakanta eur/as	3 181	4 100	4 429	4 624	5 154	5 297	5 486	5 740	6 057	6 445

- ✓ Tilanne vahvistuu huomattavasti, ja minimimitavoite,
- ✓ Negatiiviseksi kääntyvä vuosikate saadaan käännettyä positiiviseksi, jolloin kaupunki ei enää elä syömävelalla.

Arviointikriteerit

Konsernin kriisimittarit	TP 2018	TP 2019	Tpe 2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Peruskunnan alijäämä	6 099	2 559	2 220	2 340	335	-788	-2 264	-4 131	-6 448	-9 264
..Alijäämää 4 peräkkäisenä vuonna					Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Täyttyy
Konsernin alijäämä €/as	1 086	656	623	649	391	245	47	-212	-541	-949
... 500 €/as ja 1000 €/as		Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty
Konsernivuositote / poistot		42 %	92 %	107 %	74 %	88 %	82 %	76 %	69 %	61 %
Kunnan veroprosentti		20,50	20,50	21,00	21,00	7,74	7,74	7,74	7,74	7,74
Kons. lainakanta ja vuokravast.		14 606	14 999	15 252	15 839	16 038	16 284	16 593	16 966	17 407
Kons. Laskennallinen lainanhoitok.		39 %	75 %	86 %	59 %	69 %	64 %	59 %	53 %	46 %
Konsernivuositote / poistot			Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Täyttyy	Täyttyy
Kunnan veroprosentti			Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty
Kons. lainakanta ja vuokravast.			Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy
Kons. Laskennallinen lainanhoitok.			Täyttyy	Ei täyty	Ei täyty	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy
Montako		0	2	1	1	2	2	2	3	3

- ✓ Arviointimenettelyn uhka siirtyy useilla vuosilla vuoteen 2026.
- ✓ Perusteltu kysymys tuohon ajankohtaan on, missä muodossa arviointimenettely on voimassa.

Kuinka tervehdytään pysyvästi?

	Pudasjärvi		Trendi: 2015-2020							
	TP 2018	TP 2019	Tpe 2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Asukasluku	7 990	7 873	7 741	7 623	7 512	7 405	7 300	7 200	7 103	7 013
Verotettava tulo	85 663	89 234	87 257	91 192	88 336	90 601	91 632	92 720	93 843	95 056
Veroprosentti	20,50	20,50	20,50	21,00	21,00	7,74	7,74	7,74	7,74	7,74
Toimintakate	-59 568	-60 524	-60 146	-60 074	-60 491	-22 813	-23 183	-23 574	-23 979	-24 416
Sopeutus				-1 116	-520	-828	0	0	0	0
Muutos 1000 e	-1 919	-956	378	72	-417	37 678	-370	-391	-405	-437
Muutos %:ia	3,27 %	1,60 %	-0,62 %	-0,12 %	0,69 %	-62,29 %	1,62 %	1,69 %	1,72 %	1,82 %
Verorahoitus	58 123	59 349	62 343	63 396	62 659	26 407	26 875	27 351	27 808	28 277
Verorahoituksen muutos 1000 e		1 226	2 994	1 052	-736	-36 252	469	475	457	469
Käyttökate	-1 445	-1 175	2 197	3 321	2 168	3 594	3 692	3 777	3 830	3 862
Rahoitustuotot ja -kulut	455	791	608	502	484	471	467	465	462	461
Vuosikate	-990	-384	2 805	3 823	2 652	4 065	4 160	4 241	4 292	4 323
Poistot	3 675	3 646	3 647	3 703	3 754	3 824	3 800	3 776	3 750	3 724
Satunnaiset tulot ja menot			0	0	0					
Ylijäämä/alijäämä	-4 120	-3 539	-339	120	-1 102	241	359	466	542	599
Kumulatiivinen ylij/alij.	6 099	2 559	2 220	2 340	1 238	1 479	1 839	2 304	2 846	3 445
Kumulatiivinen ylij/alij./as	763	325	287	307	165	200	252	320	401	491
Nettoinvestoinnit	4 335	9 721	4 815	4 785	5 220	3 332	3 285	3 240	3 196	3 156
Lainakanta 1000 eur	25 419	32 276	34 286	35 248	37 816	36 959	35 945	34 891	33 732	32 490
Lainakanta eur/as	3 181	4 100	4 429	4 624	5 034	4 991	4 924	4 846	4 749	4 633

✓ Toimintakateen kasvu euroa&/as on ollut hyvin nopea, yli 3,5% vuodessa.

✓ Jos tämä kasvu olisi saatavissa 1,5%:n tasolle tai alle, talous tasapainottuisi pysyvästi.

FCG

Hyvän elämän tekijät